Реден број на прилогот: 18

Прилог бр.3	Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ФИТОПАТОЛОГИЈА				
2.	Код	ФЗНХ 88				
3.	Студиска програма	Заштита на растенијата - Фитомедицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за земјоделски науки и храна-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии				
6.	Академска година/семестар	Трета година; V семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р Билјана Кузмановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Пожелни се претходни предзнаења од ботаника, микробиологија, генетика				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведување на студентите во теоретско и практично запознавање на растителните болести. Компетенциите кои ги стекнуваат студентите се теоретски познавања на поимите за растителна болест, паразити и паразитизам, општите карактеристики, морфолошките и биолошките особини на фитопатогените псевдогаби и габи, бактерии, вируси, фитоплазми и паразитски цветници, патогенезата и интерактивните врски помеѓу растенијата и нивните патогени, симптоматологијата, патолошките промени кај болните растенија, отпорноста на растенијата кон патогените причинители на болести, епифитотиологијата и расположливите мерки за заштита на растенијата од болести.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед. Поим за фитопатологија. Дефиниција на поимот болест кај растенијата. Економско значење на растителните болести. Историјат на растителните болести. Причинители на растителни болести. Поделба на растителните болести. Паразити и паразитизам во растителниот свет. Основни карактеристики на паразитите. Специјализација на паразитите. Фитопатогени псевдогаби и габи (општи карактеристики, морфологија, клеточна градба, еколошки потреби на габите, размножување). Фитопатогени бактерии (општи карактеристики, морфологија, градба на бактериска клетка, еколошки потреби на бактериите, размножување). Фитопатогени вируси (општи карактеристики, морфологија, градба на вирусна честица, намножување). Фитопатогени фитоплазми (општи карактеристики, морфологија, градба на клетка, размножување). Паразитски цветници (општи карактеристики, видови на паразитски цветници според начин на паразитирање, начин на ширење). Патогенеза. Влијание на еколошките фактори врз патогенезата. Влијание на филосферата и ризосферата врз патогенезата. Симптоматологија на растителните болести. Патолошки промени кај болните растенија (физиолошки и структурни промени кај болните растенија). Епифитотиологија (промени во интензитетот на растителните болести). Отпорност на растенијата кон болестите. Мерки за заштита на растенијата од болести (растителен карантин, агротехнички мерки, физички мерки, механички мерки, биолошки мерки и хемиски мерки). Оценување на интензитетот на болестите и процена на штети од растителните болести.					
12.	Методи на учење: Наставата ќе се реализира со теоретски предавања поддржани со компјутерски и видео презентации, ќе се практикуваат дискусии, студии на случај, изработка на групни или индивидуални семинарски работи, студии на случај, консултации, гостин на предавања и слично. Практичната настава (вежбите) ќе се реализираат паралелно преку компјутерски и видео презентации, теренска настава и лабораториски вежби.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часови = 180 часови				
14.	Распределба на расположливото време	45+30+105 = 180 часови (15.1+15.2+16.1+16.2+16.3)				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	45	часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски, теренски), семинари, тимска работа	30	часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20	часови	
		16.2	Самостојни задачи	20	часови	
		16.3	Домашно учење	65	часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		60	бодови	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		10	бодови	
	17.3	Активност и учество		30	бодови	
18.	Критериуми за оценување	до 50 бода		5	(пет)	(F)

	(бодови/оценка)			од 51 бода до 60 бода	6	(шест) (E)
				од 61 бода до 70 бода	7	(седум) (D)
				од 71 бода до 80 бода	8	(осум) (C)
				од 81 бода до 90 бода	9	(девет) (B)
				од 91 бода до 100 бода	10	(десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Анонимна анкета на студентите		
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пејчиновски Филип, Митрев Саша	Земјоделска фитопатологија – општ дел	Универзитет “Гоце Делчев” – Штип	2007
		2.	Русевски Раде, Кузмановска Билјана	Растителни вируси – општ дел	ФЗНХ – ЦИПОЗ	2013
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бабовиќ Милорад	Основи патологије биљака	Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет	2003
		2.	Арсениевиќ Момчило	Фитопатогене бактерије	“Научна књига” – Београд	1992
		3.				